

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

23 november 2004

VERSLAG

– van het Rekenhof –

**van het onderzoek van de ontwerpen van decreet
houdende de aanpassing van de middelenbegroting
en de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004**

Rekenhof

Verslag van het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de aanpassing van de middelenbegroting en de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement

Dit verslag is door de Nederlandse kamer van het Rekenhof vastgesteld in haar zitting van 22 november 2004

INHOUD

	Blz.
1. Macro budgettaire aspecten	5
1.1. De economische groei- en inflatieparameters in het kader van de economische omgevingsfactoren in de Vlaamse begroting.....	5
1.2. Naleving van de budgetnorm van de Hoge Raad van Financiën (HRF).....	7
2. Voorzichtigheid en correctheid van de raming van de ontvangsten	8
2.1. Algemeen.....	8
2.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld	10
2.3. Door de federale overheid geïnde gewestbelastingen	15
2.4. Andere niet-fiscale ontvangsten	17
3. Analyse per departement inclusief de overeenkomstige DAB's en VOI's	18
3.1. Departement Coördinatie.....	18
3.2. Departement Algemene Zaken en Financiën	18
3.3. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	21
3.4. Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Landbouw.....	22
3.5. Departement Leefmilieu en Infrastructuur	24
3.6. Departement Wetenschap, Innovatie en Media.....	26

Voorlegging van de begrotingsdocumenten

Het Rekenhof ontving de begrotingsdocumenten na 31 oktober 2004. Artikel 9, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit bepaalt evenwel dat de ontwerpen van begroting, met de algemene toelichting, worden ingediend bij het parlement en uiterlijk op 31 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, aan zijn leden worden uitgedeeld.

De begrotingen van bepaalde instellingen en diensten met afzonderlijk beheer zijn te laat of onvolledig overgelegd zodat een controle hierop onmogelijk was of op zijn minst werd bemoeilijkt.

1. Macro budgettaire aspecten

1.1. De economische groei- en inflatieparameters in het kader van de economische omgevingsfactoren in de Vlaamse begroting

Begroting	BNI-groei %	Inflatie %
2002 initieel	2	1,8
2002 begrotingscontrole	1	1,6
2003 initieel	2,4	1,4
2003 begrotingscontrole	1,8	1,4
2003 2 ^e begrotingscontrole	2	1,3
2004 initieel	2,1	1,1
2004 begrotingscontrole ⁽¹⁾	-	-
2004 2 ^e begrotingscontrole	2,2	2,1
2005 initieel	2,4	2

De Vlaamse regering gaat in haar aangepaste middelenbegroting 2004 en de initiële begroting 2005 uit van een BNI⁽²⁾ - groei van respectievelijk 2,2% en 2,4% en van een inflatieprognose van respectievelijk 2,1% en 2%.

Dit betekent een verhoging ten aanzien van de BNI-groei van 2,1%, voorzien bij de initiële begroting 2004.

Hierna volgen de economische groei- en inflatievoorspellingen voor 2004 en 2005 voor België door diverse instellingen.

¹ Vermits alleen een uitgavenbegroting werd ingediend, zijn er geen BNI-groei% en inflatie%-cijfers.

² Bruto Nationaal Inkomen.

Voorspellers	2004 Reëel bruto nationaal inkomen %	2004 BBP- groei % ⁽³⁾	2004 Inflatie %
Federaal Planbureau ⁽⁴⁾	2,2	2,4	2,1
Europese Commissie ⁽⁵⁾	-	2,5	2,1
OESO ⁽⁶⁾	-	2	1,7

Voorspellers	2005 Reëel bruto nationaal inkomen %	2005 BBP- groei %	2005 Inflatie %
Federaal Planbureau ⁽⁷⁾	2,4	2,5	2
Europese Commissie ⁽⁸⁾	-	2,5	2,3
OESO ⁽⁹⁾	-	2,6	2,2

Uit bovenvermelde tabel blijkt dat de meeste instanties de groei- en inflatieprognose toegepast bij de opmaak van de Vlaamse aangepaste begroting 2004 en de initiële begroting 2005 bevestigen⁽¹⁰⁾.

Conjunctuurprovisie

De Vlaamse regering neemt zich voor de geraamde middelen, voor zover deze voortvloeien uit een BNI-groei van meer dan 2%, pas uit te geven wanneer de groei zich effectief realiseert en voorziet daarom in een conjunctuurprovisie van 90.252 duizend EUR in de aangepaste begroting 2004 en van 77.746 duizend EUR in de begroting 2005. Aangezien de federale doorstortingen van de samengevoegde en gedeelde belastingen in 2004 meer dan 100 miljoen EUR lager zullen uitvallen dan in de aangepaste begroting 2004 wordt geraamd, heeft deze provisie in 2004 in principe geen relevantie meer. Dit wordt evenwel opgevangen door de begrotingsruiter in artikel 7 van de aangepaste middelenbegroting 2004 waardoor het kredietsaldo op 31 december 2004 naar begrotingsjaar 2005 wordt overgedragen, het jaar waarin de hogere ontvangst zich zal realiseren. Het zou transparanter zijn de begrotingen te laten aansluiten bij de werkelijkheid en de provisie in de begroting 2004 te schrappen en toe te voegen aan de provisie in de begroting 2005.

³ Bruto Binnenlands Product.

⁴ Federaal Planbureau, Economische Begroting 2005, september 2004.

⁵ European Commission, Economic Forecasts, Autumn 2004, p. 41.

⁶ OECD, Economic Outlook, nr. 75, June 2004.

⁷ Federaal Planbureau, Economische Begroting 2005, september 2004.

⁸ European Commission, Economic Forecasts, Autumn 2004, p. 41.

⁹ OECD, Economic Outlook, nr. 75, June 2004.

¹⁰ Prognoses opgemaakt door verschillende instanties kunnen niet altijd éénduidig worden vergeleken. Toch geven deze groeiprognoses indicaties aan.

1.2. Naleving van de budgetnorm van de Hoge Raad van Financiën (HRF)

Tabel over de normnaleving door de Vlaamse overheid

De HRF acht het noodzakelijk dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt aangevuld met een lijst van correcties die toelaten de overgang te maken van het begrotingssaldo naar het vorderingensaldo, zoals dat in de nationale rekeningen volgens het ESR 95 wordt opgesteld.

De Algemene Toelichting duidt deze overgang evenwel op onvoldoende gedetailleerde wijze.

Aquafin

Tabel N.1 over de normnaleving door de Vlaamse overheid⁽¹¹⁾ voorziet een negatieve impact van Aquafin van 80.000 duizend EUR op het vorderingensaldo 2004. Volgens de NV Aquafin zou haar schuldaangroei in 2004 evenwel 110.000 duizend EUR bedragen.

Tabel van de HRF-norm in de Algemene Toelichting: versoepeling van de HRF-norm

De Vlaamse regering houdt bij de bepaling van haar verplichtingen in het kader van het stabiliteitspact rekening met een vermindering van het te bereiken ESR-vorderingensaldo met, enerzijds, 156.560 duizend EUR in toepassing van artikel 8 van de overeenkomst van 15 december 2000, en, anderzijds, 65.037 duizend EUR ingevolge een verhoopde positieve oplossing omtrent de parametersdiscussie.

In zijn jaarverslag 2004⁽¹²⁾ gaat de HRF uit van een versoepeling van de norm in toepassing van voormeld artikel 8 ten bedrage van slechts 152 miljoen EUR.

De parameterdiscussie vloeit voort uit de overeenkomst van 22 september 2003, waarin werd overeengekomen eventuele herzieningen van de macro-economische parameters, die verwerkt werden in de doorstortingen in 2003, integraal door te rekenen in de begrotingsdoelstellingen 2003 van de deelentiteiten.

De Vlaamse regering pleit ervoor de gevolgen in 2004 van de federale definitieve afrekening 2003⁽¹³⁾, ten bedrage van - 65 miljoen EUR, naar analogie door te rekenen in de Vlaamse begrotingsdoelstelling 2004.

---

¹¹ Vlaams Parlement, Stuk 13 (2004-2005) – Nr. 1-A, Algemene Toelichting, p. 56-57.

¹² Jaarverslag 2004 van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de HRF, p. 22

¹³ De definitieve afrekening 2003 ten bedrage van 63,3 miljoen EUR werd, conform de wettelijke en overeengekomen regels, doorgevoerd bij de aanpassing van de rijksmiddelenbegroting 2004 en werd verwerkt in de doorstortingen van 2004.

De bovenvermelde overeenkomst, die trouwens ook afspraken over de begrotingsdoelstelling 2004 bevat, laat evenwel niet toe deze gevolgtrekking te maken.

2. Voorzichtigheid en correctheid van de raming van de ontvangsten

2.1. Algemeen

De aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 verhoogt de middelen, exclusief leningopbrengsten, met meer dan 902 miljoen EUR, dit is een stijging van ongeveer 5%.

De tabel hieronder vergelijkt de aangepaste middelen 2004 met de initiële begroting 2004 en, als bijkomende informatie, met de initiële begroting 2005.

Tabel: vergelijking van het ontwerp van aanpassing van de begroting 2004 met de initiële begroting 2004 en het ontwerp van middelenbegroting 2005.

In duizenden EUR

2004 initieel	2004 aangepast	wijzigings- percentage	aandeel in totaal (excl. lening- opbrengsten)	2005 initieel	wijzigings- percentage t.o.v. 2004 aangepast	aandeel in totaal (excl. lening- opbrengsten)
Algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)						
<i>Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld</i>						
14.234.107	14.340.901	100,75%	76,19%	15.050.034	104,94%	79,04%
<i>Andere transferten en dotaties van de federale overheid</i>						
332.282	332.659	100,11%	1,77%	333.452	100,24%	1,75%
<i>Gewestbelastingen, nog geïnd door de federale overheid</i>						
2.829.955	3.144.597	111,12%	16,71%	3.315.399	105,43%	17,41%
<i>Gewestbelastingen, eigen inning</i>						
91.600	84.108	91,82%	0,45%	92.687	110,20%	0,49%
<i>Andere niet-fiscale ontvangsten</i>						
327.073	824.506	252,09%	4,38%	162.346	19,69%	0,85%
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)						
17.815.017	18.726.771	105,12%	99,49%	18.953.918	101,21%	99,54%
Subtotaal toegewezen ontvangsten						
104.877	95.057	90,64%	0,51%	87.038	91,56%	0,46%
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten) en toegewezen ontvangsten						
17.919.894	18.821.828	105,03%	100,00%	19.040.956	101,16%	100,00%
Leningopbrengsten						
362.766	0	0,00%		0		
Algemeen Totaal						
18.282.660	18.821.828	102,95%		19.040.956	101,16%	

De verhoging is het gevolg van een stijging van de *gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld* (+106 miljoen EUR), van de *door de federale overheid geïnde gewestbelastingen* (+315 miljoen EUR) en van de andere niet-fiscale ontvangsten (+497 miljoen EUR). Hieronder wordt dieper ingegaan op deze drie ontvangstencategorieën.

De kleine vermindering van de *gewestbelastingen, eigen inning*, en van de *toegewezen ontvangsten* vloeit voort uit het bevroren van de leegstandheffing.

2.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld

Wat deze krachtens de BFW⁽¹⁴⁾ toegewezen bedragen betreft, bevat de aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004, zoals steeds, de definitieve afrekening van het vorige jaar (2003) en het aangepaste bedrag van het lopend jaar (2004).

Deze aanpassing komt voor de Vlaamse Gemeenschap tesamen met de initiële middelenbegroting 2005.

De initiële Vlaamse middelenbegroting 2005 bevat, zoals steeds, de vermoedelijke afrekening van het vorig jaar (2004) en het initieel bedrag van het lopend jaar (2005). Op het Vlaamse niveau bedraagt de vermoedelijke afrekening 2004, die in de initiële begroting 2005 wordt verrekend, bijgevolg 0 EUR. De aanpassing van 2004 gebeurt immers pas op hetzelfde ogenblik als de indiening van de initiële begroting 2005 op basis van de dan bekende parameters⁽¹⁵⁾.

De aanpassing van de rijksmiddelenbegroting 2004 gebeurde evenwel reeds bij wet van 8 juli 2004⁽¹⁶⁾, waardoor op het federale niveau de aangepaste parameters vijf maanden eerder werden vastgesteld⁽¹⁷⁾ dan op het Vlaamse niveau. Omdat op dat moment de parameters nog ongunstiger waren zijn de aangepaste bedragen 2004 op federaal niveau aanzienlijk lager dan de op Vlaams niveau vastgestelde bedragen. Het zijn de federaal vastgestelde bedragen die in aanmerking worden genomen voor de stortingen aan de Vlaamse Gemeenschap.

De initiële rijksmiddelenbegroting 2005⁽¹⁸⁾ bevat, ook op het federale niveau, eveneens de vermoedelijke afrekening van het vorige jaar (2004), op basis van de meest recente parameters. Aangezien de parameters in de tussentijd in gunstige zin evolueerden, worden de middelen 2005 verhoogd met het bedrag van deze vermoedelijke afrekening 2004. Hoewel deze verhoging betrekking heeft op 2004 wordt deze via de vermoedelijke afrekening 2004 opgenomen in de begroting 2005 en doorgestort in 2005. Deze laatste handelwijze is in overeenstemming met de BFW en de aansluitende overeenkomsten.

Vooreerst wordt in de tabel hieronder een vergelijking gemaakt van de definitieve bedragen voor 2003. Deze worden afgeleid uit de som van de aangepaste begroting 2003 (exclusief de erin opgenomen definitieve afrekening van 2002), enerzijds, en de definitieve afrekening van 2003, die bij deze aanpassing van de begroting 2004, wordt doorgevoerd,

---

¹⁴ Bijzondere Wet van 16 januari 1989 ter financiering van de gemeenschappen en gewesten.

¹⁵ Hier wordt verder op ingegaan in het verslag van het Rekenhof over het onderzoek van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005.

¹⁶ Wet van 8 juli 2004 houdende aanpassing van de rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2004, *B.S.* 20 juli 2004.

¹⁷ Wetsontwerp houdende aanpassing van de rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2004, DOC 51-1064/001 vanaf p. 67.

¹⁸ Ontwerp van rijksmiddelenbegroting 2005, DOC 51-1370/001.

anderzijds. De Vlaamse overheid en de federale overheid hanteerden hierbij dezelfde parameters⁽¹⁹⁾.

Tabel: Samengevoegde en gedeelde belastingen: vergelijking van de definitieve bedragen voor 2003 in de middelenbegrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en de rijksmiddelenbegrotingen.

In duizenden EUR

	Vlaamse Middelenbegroting			Rijksmiddelenbegroting		
	2003 aangepast	definitieve afrekening 2003	2003 totaal	2003 aangepast	definitieve afrekening 2003	2003 totaal
<i>Gewest</i>						
<i>Samengevoegde belastingen</i>						
Basisbedrag zonder Lambermont						
Art. 33 BFW	6.575.615	-32.897	6.542.718	6.543.954		
Art. 35ter BFW				51.134		
Negatieve term (*)						
Art. 33bis BFW	-2.167.779	2.355	-2.165.424	-2.178.272		
Extra-middelen		-292	57.584			
Art. 35quater	22.374			22.440		
Art. 35quinquies	22.138			22.204		
Art. 35sexies	9.692			9.720		
Art. 35septies	3.673			3.684		
Totaal Gewest	4.465.712	-30.834	4.434.878	4.474.864	-40.292	4.434.572
<i>Gemeenschap</i>						
<i>Gedeelde belastingen</i>	8.878.359	1.219	8.879.578	8.902.522	-22.944	8.879.578
<i>Dotatie kijk- en luistergeld (*)</i>						
Art. 47bis BFW	463.871	560	464.431	464.477	-46	464.431
Totaal	13.807.942	-29.053	13.778.889	13.841.863	-63.282	13.778.581

* Het basisbedrag in prijzen van het jaar 2002 van zowel de negatieve term als van de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld diende ten laatste bij de definitieve afrekening van 2002 te worden bepaald. In het overleg van 22 september 2003 werd overeengekomen dat deze bepaling zou plaatsvinden op basis van een voorstel van de Studie- en Documentatiedienst van Financiën op een bijeenkomst van de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting. De basiscijfers ter berekening van de negatieve term en van de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld werden begin 2004 definitief vastgesteld op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 13 februari 2004⁽²⁰⁾.

Ondanks het hanteren van dezelfde parameters is er een verschil van ca. 300 duizend EUR voor de samengevoegde belastingen. Voor de

¹⁹ - BNI-groei 2003: 1,20% (realisatie voor 2003 volgens de Economische Begroting van 20 februari 2004);
 - Inflatie 2003: 1,59% (realisaties van het jaar 2003, bron: FOD Economische Zaken);
 - Denataliteitsfactor: 100,7804 (waarneming op 1 februari 2004 van toestand op 30 juni 2002, bron: Rijksregister, FOD Binnenlandse Zaken);
 - PB: 63,06% (aanslagjaar 2002, toestand 30 juni 2003);
 - BTW: 56,93% (telling januari 2002, goedgekeurd door de algemene vergadering van het Rekenhof op 9 oktober 2002).

²⁰ Algemene Toelichting, p. 19 onderaan. Zie ook de toelichting bij de aanpassing van de rijksmiddelenbegroting 2004, p. 89 en 96.

gedeelde belastingen en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld komen de bedragen overeen.

In de volgende tabel wordt de vergelijking gemaakt tussen de “aangepaste” bedragen voor 2004 ⁽²¹⁾.

Tabel: Samengevoegde en gedeelde belastingen: vergelijking van de aangepaste bedragen voor 2004 in het ontwerp van aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 en de aanpassing van de rijksmiddelenbegroting 2004.

In duizenden EUR

	Aanpassing Vlaamse middelenbegroting 2004 (a)	Aanpassing Rijksmid- delenbegroting 2004 (b)	Vershil (a) – (b)
<i>Gewest</i>			
<i>Samengevoegde belastingen</i>			
Basisbedrag zonder Lambermont			
Art. 33 BFW	6.837.077	6.740.926	43.478
Art. 35 ter BFW		52.673	
Negatieve term			
Art. 33 bis BFW	-2.245.885	-2.234.268	-11.617
Extra-middelen	60.105		306
Art. 35 quater		23.115	
Art. 35 quinquies		22.872	
Art. 35 sexies		10.013	
Art. 35 septies		3.799	
<i>Totaal Gewest</i>	<i>4.651.297</i>	<i>4.619.130</i>	<i>32.167</i>
<i>Gemeenschap</i>			
<i>Gedeelde belastingen</i>			
Totaal PB Gemeenschap			
Art. 47 BFW	3.149.524	3.130.244	19.280
Basisbedrag BTW zonder Lambermont			
Art. 39 BFW	5.785.585	5.748.373	37.212
Bijkomende middelen BTW			
Art. 40 bis en 40 ter BFW	309.363	307.771	1.592
Totaal BTW Gemeenschap	6.094.948	6.056.144	38.804
<i>Totaal Gemeenschap</i>	<i>9.244.472</i>	<i>9.186.388</i>	<i>58.084</i>
<i>Dotatie kijk- en luistergeld</i>			
Art. 47 bis BFW	474.185	471.398	2.787
Totaal	14.369.954	14.276.916	93.038

Er is een verschil van meer dan 93 miljoen EUR. Dit verschil vloeit bijna uitsluitend voort uit de gunstige evolutie van de parameters van de BFW

²¹ Op het Vlaamse niveau zijn dit, omwille van de gelijktijdigheid met het opstellen van de initiële begroting 2005, *de facto* ook de “vermoedelijke” bedragen voor 2004.

in de periode tussen de aanpassing van de rijksmiddelenbegroting 2004 en de huidige aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting.

De volgende parameters werden gehanteerd.

Tabel: vergelijking van de aangewende parameters voor de aangepaste bedragen 2004 in het ontwerp van aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 en de aanpassing van de rijksmiddelenbegroting 2004.

Aangepaste Vlaamse middelenbegroting 2004	Aangepaste Rijksmiddelenbegroting 2004										
1) BNI-groei voor het verleden: <table style="margin-left: 20px;"> <tr><td>1999:</td><td>2,47 %</td></tr> <tr><td>2000:</td><td>2,22 %</td></tr> <tr><td>2001:</td><td>0,50 %</td></tr> <tr><td>2002:</td><td>1,83 %</td></tr> <tr><td>2003:</td><td>1,20 %</td></tr> </table> Het groeipercentage 2003 werd afgeleid uit de realisatie voor 2003 volgens de economische begroting van 20 februari 2004. Deze groeipercentages 1999-2003 zijn, ook met betrekking tot de toekomst definitief (overeengekomen op het overleg tussen de Federale Overheid, Gemeenschappen en Gewesten van 22 september 2003).	1999:	2,47 %	2000:	2,22 %	2001:	0,50 %	2002:	1,83 %	2003:	1,20 %	
1999:	2,47 %										
2000:	2,22 %										
2001:	0,50 %										
2002:	1,83 %										
2003:	1,20 %										
2) BNI-groei voor 2004: 2,20% Volgens de economische begroting van 30 september 2004	2004: 2,30 % Volgens de economische begroting van 20 februari 2004										
3) Inflatie: 2004: 2,10 % Volgens de economische begroting van 30 september 2004	2004: 1,50 % Volgens de economische begroting van 20 februari 2004										
4) Denataliteitsfactor 2004: 101,0209 Volgens de waarneming van 31 augustus 2004 van de toestand op 30 juni 2003	2004: 100,964 Volgens de waarneming van 1 februari 2004 van de toestand van 30 juni 2003										
5) BTW-verdeelsleutel (leerlingen) 2004: 56,93% Deze sleutel vloeit voort uit de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2003 (schooljaar 2002-2003), zoals deze op 24 september 2003 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.											
6) PB-verdeelsleutel 2004: 63,15 % Aanslagjaar 2003, zoals de toestand gekend was op 30 juni 2004	2004: 63,06 % Aanslagjaar 2002, zoals de toestand gekend was op 30 juni 2003.										

De tabel hieronder geeft een samenvatting van de bedragen in de Vlaamse middelenbegrotingen en de rijksmiddelenbegrotingen.

Tabel: Samengevoegde en gedeelde belastingen: vergelijking van de begrote bedragen in het ontwerp van aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 en de aangepaste rijksmiddelenbegroting 2004.

	In duizend EUR			
	2003 Aangepaste bedragen (1)	2003 Defini- tieve afrekening (2)	2004 Aangepaste- bedragen (3)	Aangepaste begroting 2004 (2)+(3)
Vlaamse mid- delenbegroting	13.807.942	-29.053	14.369.954	14.340901
Totaal 2003 definitief (1)+(2)		13.778.889		
Rijksmiddelen- begroting	13.841.863	-63.282	14.276.916	14.213.634
Totaal 2003 definitief (1)+(2)		13.778.581		
Vershil 2003 definitief	308			
Vershil 2004 aangepaste bedragen			93.038	
Vershil in aangepaste begroting 2004				127.267

Uit de **definitieve afrekening 2003** volgt dat met betrekking tot 2003 de federale overheid 308 duizend EUR minder heeft begroot dan de Vlaamse overheid.

Aangezien de door de federale overheid begrote bedragen over de jaren heen de grondslag vormen van de effectief doorgevoerde betalingen bestaat de mogelijkheid dat de Vlaamse overheid het door haar met betrekking tot 2003 begrote bedrag niet volledig zal ontvangen. Het verdient aanbeveling de uiteindelijke vaststelling (samenstelling en parameters) van het definitieve bedrag voor een bepaald jaar van de conform de BFW verschuldigde sommen meer te formaliseren.

Uit de **aangepaste bedragen voor 2004** volgt dat de federale overheid 93.038 duizend EUR minder begroot dan de Vlaamse overheid. Deze aangepaste bedragen zijn een tussentijdse herraaming en dus niet definitief. De aangepaste bedragen 2004 vormen samen met de definitieve afrekeningen 2003 het in de aangepaste begrotingen 2004 opgenomen bedrag.

Uit de **aangepaste begrotingen 2004** (som van de definitieve afrekening 2003 en aanpassing 2004) volgt dat de federale overheid 127.267 duizend EUR minder begroot dan de Vlaamse overheid. De in deze aangepaste begrotingen opgenomen bedragen vormen de grondslag voor de effectief in 2004 door te voeren betalingen. De Vlaamse Gemeenschap zal dus in 2004 dit bedrag van 127,3 miljoen EUR minder ontvangen dan begroot.

Het verschil in de aangepaste bedragen voor 2004 (93.038 duizend EUR) wordt ten belope van 88.379 duizend EUR⁽²²⁾ verrekend in de federale begroting van 2005⁽²³⁾ en zal dus voor gevolg hebben dat in 2005 Vlaanderen ingevolge de voorlopige afrekening 2004 dit bedrag meer zal ontvangen dan het in de begroting van 2005 raamt. Het verschil in de definitieve afrekening 2003 ten belope van ca. 33 miljoen EUR zal Vlaanderen noch in 2004, noch in 2005 ontvangen. Dit bedrag werd immers reeds ontvangen in 2003⁽²⁴⁾.

Het hier beschreven probleem is structureel zolang het overleg tussen de overheden er niet toe leidt dat dezelfde parameters worden gebruikt. De Algemene Toelichting bij de initiële begroting 2004, p. 17, vermeldde nog dat “om de onderlinge vergelijkbaarheid te vergroten werd overeengekomen dat de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten bij de opmaak van hun middelenraming uitgaan van dezelfde parameters”⁽²⁵⁾.

Dit zou hier het geval geweest zijn indien de Vlaamse overheid in de aanpassing van de middelenbegroting 2004 eveneens zou zijn uitgegaan van de in mei 2004 geldende parameters en de latere gunstige evolutie van de parameters ook pas zou hebben doorgevoerd via de in de initiële begroting van 2005 doorgevoerde voorlopige afrekening van 2004, quod non.

2.3. Door de federale overheid geïnde gewestbelastingen

In de onderstaande tabel worden, voor de verschillende gewestbelastingen, de aangepaste ramingen vergeleken met de bedragen in de initiële begroting en met de ramingen voor 2004 van de federale overheid in de toelichting bij de rijksmiddelenbegroting.

---

²² Het saldooverschil van 4,6 miljoen EUR vloeit voort uit de nog licht verschillende BTW-verdeelsleutel (leerlingentelling). De definitieve afrekening 2004 gebeurt pas bij de begrotingscontrole 2005.

²³ Een federale herraming, die de bedragen tot bijna op het niveau van de hier vermelde Vlaamse bedragen brengt, is reeds gebeurd in het kader van de voorlopige afrekening 2004 die wordt doorgevoerd bij de initiële rijksmiddelenbegroting 2005. Hier wordt verder op ingegaan in het verslag van het Rekenhof over het onderzoek van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005.

²⁴ Zie Verslag van het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de tweede aanpassing van de middelenbegroting en de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003, p. 9.

²⁵ In het overleg van 22 september 2003 werden, ter gelegenheid van de aanpassing van de middelenbegroting 2003 en de initiële begroting 2004, ook de parameters voor 2003 aan de meest recente evolutie aangepast op voorwaarde dat deze aanpassing zou worden doorgerekend in de begrotingsdoelstelling van 2003. Dit is echter geen vaste gewoonte.

Tabel: Gewestbelastingen van artikel 3 BFW, geïnd door de federale overheid: vergelijking van het ontwerp van aanpassing van de Vlaamse middelenbegroting 2004 met het ontwerp van Vlaamse middelenbegroting 2005 en artikel 13 van het ontwerp van rijksmiddelenbegroting 2005.

in duizenden EUR

Belasting	Artikel	2004 initieel	2004 aangepast	Wijzigings- percentage	Raming 2004 in toelichting aangepaste RMB 2004	2005 initieel	Raming 2005 in toelichting RMB 2005
Belasting op de spelen en weddenschappen	36.03	17.700	15.755	89,01%	17.494	14.652	14.652
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	36.04	29.013	28.064	96,73%	26.963	28.625	28.625
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken (pro memorie)	36.05		195		0		
Registratierechten	36.06	1.052.000	1.136.810	108,06%	1.088.260	1.208.831	1.208.831
Hypotheekrechten	36.07	102.000	122.856	120,45%	121.263	130.461	130.461
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	36.08	705.000	746.184	105,84%	743.687	770.970	770.970
Belasting op de inverkeersstelling	36.09	156.855	173.379	110,53%	165.073	182.978	182.978
Eurovignet	36.10	60.000	70.869	118,12%	72.327	70.869	70.869
Schenkingsrechten	56.50	45.000	111.677	248,17%	47.075	139.916	154.141
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	69.01	662.387	738.808	111,54%	674.446	768.097	768.097
Onroerende voorheffing					40		40
Totaal van intresten					11.311		11.703
Totaal van boeten					6.150		7.285
Totaal		2.829.955	3.144.597	111,12%	2.974.089	3.315.399	3.348.652

De federale aangepaste raming 2004 volgt slechts ten belope van ca. 145 miljoen EUR de verhoging van 315 miljoen EUR die de Vlaamse overheid bij deze aanpassing doorvoert. Het verschil van 170 miljoen EUR situeert zich in de successierechten (64 miljoen EUR), de schenkingsrechten (64 miljoen EUR) en de registratierechten (48 miljoen EUR).

De initiële ramingen 2005 maken evenwel duidelijk dat ook de federale overheid er thans van uitgaat dat de opbrengsten hoger zullen liggen. Ook de in 2004 tot einde september gerealiseerde ontvangsten wijzen in dezelfde richting: op dat moment bedroegen de ontvangsten voor successierechten 618,5 miljoen EUR, voor de schenkingsrechten 82,5 miljoen EUR en voor de registratierechten 851 miljoen EUR.

2.4. Andere niet-fiscale ontvangsten

De verhoging ten belope van bijna 500 miljoen EUR situeert zich bijna volledig in het programma Algemene financiële logistiek van de Administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management (24.10).

De vergelijking met de initiële begroting 2005 toont aan dat het hier gaat om ontvangsten uit éénmalige operaties. Voor zover de ontvangst gepaard gaat met vervreemding van patrimonium is er ook een verarming van de Vlaamse Gemeenschap.

in duizenden EUR

OA	PR	Artikel	Omschrijving	2004 initieel	2004 aangepast	2005 initieel
24	10	49.01	Terugstorting van teveel betaalde afcentiemen		17.900	
24	10	66.01	Terugstorting vanuit het VERF		43.203	
24	10	69.01	Aandeel van het Vlaamse Gewest in de liquidatie van het Amortisatiefonds voor Leningen voor de Sociale Huisvesting (Alesh)		138.462	
24	10	69.02	Aandeel van het Vlaamse Gewest in de opbrengst van de Eenmalige Bevrijdende Aangifte (EBA)		39.300	
24	10	76.01	Opbrengst uit de verkoop van onroerende goederen	75.000	195.000	85.000
24	10	86.03	Terugneming van participatie door Vlaamse Milieuholding	75.000	0	
24	10	86.04	Liquidatie van de NV Staal Vlaanderen		165.836	
24	10	89.02	Opbrengst uit de verkoop van de participatie in de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)	100.000	120.000	
51	10	27.03	Dividenden openbare investeringsmaatschappijen		24.000	
			Totaal	260.937	754.638	95.951

Op programma 24.10 (Algemene financiële logistiek) wordt 195.000 duizend EUR aangerekend als opbrengst van de erfpacht voor het Hendrik Conscienscegebouw en het gebouw gelegen in de Koolstraat 35 te Brussel²⁶). Samen met de ingediende begroting 2005 (85.000 duizend EUR), wordt voor deze gebouwen een ontvangst geraamd van 280.000 duizend EUR. Dit bedrag staat niet in verhouding tot de minimale instelprijs van 158.040 duizend EUR gehanteerd voor deze gebouwen.

²⁶ De ontvangst van de verkoop van gebouwen die toebehoren aan de VOI's zou volgens een regeringsbeslissing van 22 oktober 2004 niet worden aangerekend op de algemene middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

3. Analyse per departement inclusief de overeenkomstige DAB's en VOI's

3.1. Departement Coördinatie

Artikel 49 – Vlaams Brusselfonds

Het weergegeven totaal aan vastleggingskredieten klopt niet met het bedrag weergegeven in de begroting.

3.2. Departement Algemene Zaken en Financiën

Artikel 50

Het Rekenhof neemt akte van de decretale validering van het in §1 vermelde herverdelingsbesluit, maar wenst toch enig voorbehoud te formuleren ten aanzien van dergelijke werkwijze. Het blijft wijzen op de problemen die zijn gerezen als gevolg van de herverdelingen die met dit decreetsartikel worden gevalideerd en verwijst hierbij naar de opmerkingen in zijn brieven van 31 december 2003⁽²⁷⁾, 11 mei 2004⁽²⁸⁾ en 17 augustus 2004⁽²⁹⁾. Deze bepaling holt de decretaal vastgestelde opdeling van de kredieten naar hun aard volledig uit, omdat aan de Vlaamse regering een heel ruime machtiging wordt gegeven om kredietherschikkingen door te voeren tussen diverse kredietsoorten. Specifiek met betrekking tot §4, en verwijzend naar de verantwoording bij dit artikel, betwist het Rekenhof niet dat bij kredietherschikkingen nieuwe basisallocaties kunnen worden gecreëerd. Het stelt wel dat hun tekstomschrijving verenigbaar moet zijn met de decretale grondslag tot herverdeling.

Verder wordt een besluit van de Vlaamse regering niet “goedgekeurd” door een decreet maar “bekrachtigd”.

---

²⁷ Kenmerk N 14-2.353.451 B1.

²⁸ Kenmerk N 14-2.353.451 B6.

²⁹ Kenmerk N 14-2.418.731 B1.

Artikel 51

Paragraaf 2 stelt dat de vermelde financiële rekening en orderekening een debetsaldo mogen vertonen ten belope van maximaal 10 procent van het bedrag van de dotaties ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting. Teneinde dit bedrag exact te kunnen bepalen moet er een exhaustieve lijst worden opgesteld van de betrokken basisallocaties.

De excedenten van creditinteressen waarvan sprake in paragraaf 4 van dit artikel dienen in de algemene middelenbegroting te worden gestort in toepassing van het principe van de universaliteit van de begroting. De dotatie naar aanleiding van goed financieel beheer van de Vlaamse Openbare Instellingen moet volledig worden aangerekend op de betrokken basisallocatie.

Mogelijke overschatting van kredieten voor rentelasten

Het niet-gesplitste krediet voor de betaling van rente van leningen wordt verhoogd van 64.060 duizend EUR tot 70.328 duizend EUR. Dit bedrag stemt niet overeen met het bedrag van 62.613 duizend EUR opgenomen in de meerjarenbegroting.

Recht van erfpacht en wederinhuring

De regering besliste op 22 oktober 2004 vijf gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen in erfpacht te geven voor een periode van 99 jaar gekoppeld aan een wederinhuring op 18 jaar met de optie tot verlenging met 9 jaar. De bedoeling is over de begrotingsjaren 2004 en 2005 een éénmalige begrotingsontvangst te genereren van minimaal 217.390 duizend EUR.

Het decreet van 29 april 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest vereist dat voor dergelijke bijzondere financiële transacties een risico- en een kosten-batenanalyse wordt gemaakt, een specifieke toelichting wordt gegeven aan het Vlaams Parlement om vervolgens een decretale machtiging voor de transactie te kunnen bekomen.

In het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2004 wordt aan het bovenvermelde decreet een lid toegevoegd. Daarin staat dat verrichtingen waarbij onroerende zakelijke rechten worden overgedragen of worden gevestigd in het voordeel van derden, gevolgd door een onmiddellijke wederinhuring, niet als bijzondere financiële transacties worden beschouwd. Hiermee wordt de verplichting van het decreet van 29 april 2004 omzeild.

Het Rekenhof dringt aan op de naleving van het bovenvermelde decreet. Voor een uitvoerige argumentatie en de financiële consequenties voor de Vlaamse Gemeenschap verwijst het naar zijn verslag over het

ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2004.

Salarissen en toelagen voor het personeel

Het effect van de wervingsstop bij de VOI's wordt in mindering gebracht van het algemeen weddekrediet van de diensten van de Vlaamse regering. In de toelichting wordt geen enkele informatie gegeven over de parameters die werden gehanteerd bij de raming van het effect van de wervingsstop op 6.000 duizend EUR. In ieder geval ontbreekt een belangrijke parameter om deze besparing gefundeerd te ramen omdat de modaliteiten van de wervingsstop nog niet zijn vastgelegd.⁽³⁰⁾

Vorming en opleiding van ambtenaren

De Vlaamse overheid heeft zich in het sectoraal akkoord 2003-2004 ertoe verbonden de kredieten voor vorming vanaf 2004 met 10% te verhogen ten opzichte van het referentiejaar 2003. Ondanks deze overeenkomst wordt het vormingsbudget met 3% verlaagd.

Vlaams Egalisatie Rente Fonds (VERF)

Op 29 april 2004 heeft het Vlaams Parlement het nieuwe decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest goedgekeurd. Dit decreet trad in werking op 31 december 2003. Artikel 22 schaft het VERF af. Door de late behandeling en goedkeuring van dit decreet vond er in 2003 nog geen vereffening van het VERF plaats en werden de beschikbare middelen ten belope van 43.198 duizend EUR niet doorgestort naar de Vlaamse Gemeenschap maar behouden op een rekening op naam van het VERF⁽³¹⁾. In de initiële begroting 2004 en de eerste begrotingsaanpassing 2004 werd geen begroting voor het VERF opgenomen. Aangezien het VERF pas in 2004 officieel wordt vereffend, dient dit alsnog te gebeuren.

Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

Volgens de toelichting wordt op basisallocatie 41.02 (Dotatie naar aanleiding van het goed financieel beheer van de Vlaamse openbare instellingen) van programma 24.40 (Rechtstreekse schuld) onder meer de terugbetaling voorzien van de intrestkosten ten bedrage van 291.207,89 EUR aan de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn voor het overbruggingskrediet dat op het einde van 2003 werd opgenomen als

³⁰ Zo is nog niet beslist welke ambtenaren noodzakelijk zijn - en dus toch mogen vervangen worden - om de continue dienstverlening te verzekeren.

³¹ Deze rekening werd eind 2003 wel ten onrechte opgenomen in de schatkisttoestand met een positieve impact op het Netto te Financien Saldo van het MVG.

alternatief voor niet uitbetaalde dotaties. Eind 2003 werd De Lijn feitelijk uit het Centraal Financieringsorgaan (CFO) van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) genomen, waardoor haar negatieve kaspositie niet langer door de werking van het CFO werd geneutraliseerd. Aangezien De Lijn eind 2003 door het MVG uit het CFO werd verwijderd kunnen deze intresten echter niet op deze basisallocatie worden aangerekend. Deze laat immers enkel aanrekeningen toe van dotaties naar aanleiding van het goed financieel beheer van de Vlaamse openbare instellingen in het kader van het CFO.

3.3. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Toerisme

De doorgevoerde verminderingen worden enkel verantwoord vanuit de beslissing van de Vlaamse regering dat er moet worden bespaard. Er wordt echter niet toegelicht waarom of hoe de verminderingen op de diverse basisallocaties mogelijk zijn. De toelichting omtrent de wijzigingen is onvoldoende gestoffeerd en laat niet toe alle aanpassingen ten gronde te beoordelen.

In concreto blijkt dat problemen rijzen bij de verminderingen op de subsidiëring van de werkings- en de investeringskosten van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen (KMDA). Deze financiering is vastgelegd in het decreet van 30 mei 1985, gewijzigd bij decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, en is tevens verder uitgewerkt in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de KMDA. Conform de decretale bepalingen en de beheersovereenkomst diende vanaf 2002 een werkingssubsidie te worden voorzien van 2.272 duizend EUR en een investeringstoelage van 679 duizend EUR die beide jaarlijks worden geïndexeerd. De nu voorgelegde verminderingen druisen in tegen de decretale bepalingen en tegen de beheersovereenkomst. Het voorgelegde ontwerpprogrammadecreet 2005 bevat geen wijziging hiervan.

Subsidies voor Investerings in Kusttoerisme

De toelichting verwijst naar de engagementen uit het verleden om de verhoging van het ordonnanceringskrediet te verrechtvaardigen. De engagementen liggen evenwel hoger dan de toegestane verhoging.

Vlaamse Raad voor Toerisme

De Vlaamse Raad voor Toerisme functioneerde slechts de eerste vier maanden van 2004. Toch verduidelijkt de toelichting niet waarom er desondanks geen structurele vermindering van het krediet wordt voorgesteld, behoudens de algemene besparingsvermindering van 1/13de van het initiële krediet.

3.4. Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Landbouw

Artikel 53

Dit artikel werkt een regeling uit waarbij verliezen ten gevolge van de waarborgverlening aan kleine en middelgrote ondernemingen ten laste worden genomen van een financiële en thesaurierekening van de Vlaamse Gemeenschap, evenwel beperkt tot een bedrag van 1.000 duizend EUR. Dit bedrag komt overeen met het krediet opgenomen onder basisallocatie 51.02 (Dotatie aan NV Waarborgbeheer – verliesafrekening) van programma 24.10 (Algemene financiële logistiek). De doorrekening gebeurt via de dagelijkse saldering van drie financiële rekeningen op naam van de NV Waarborgbeheer waarop voor drie verschillende waarborgsystemen premies, waarborgbetalingen en gerecupereerde bedragen worden gestort. Het Rekenhof merkt op dat:

- het bedrag van de voorziene debetstand en het krediet slechts een raming is (op basis van gemiddelden) en een overschrijding dus mogelijk is;
- er een alinea ontbreekt die bepaalt dat jaarlijks het negatieve saldo op de thesaurierekening wordt aangezuiverd via een aanrekening op de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap of desgevallend via doorstorting vanuit andere financieringsbronnen.

Trekkingsrechten op het Investeringsfonds

Er is geen aanpassing van het krediet voor de betaling van de geprefinancierde trekkingsrechten van de lokale en regionale besturen, niettegenstaande het initieel voorziene krediet van 45.000 duizend EUR reeds volledig is opgebruikt en de Dexia-rekening waar de kapitaalschuld van het Investeringsfonds op komt op 17 november 2004 een debetsaldo van 78.364.969,75 EUR vertoonde.

Het Rekenhof heeft al de vraag gesteld⁽³²⁾ of het toenmalig ingeschreven krediet van 45.000 duizend EUR zou volstaan. In haar antwoord stelde de Vlaamse regering toen dat indien de middelen ontoereikend zouden zijn, dit zou moeten worden bekeken bij de begrotingscontrole.

---

³² Het verslag van het Rekenhof betreffende het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003.

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB)

Het beheerscomité van de VDAB keurde de aangepaste begroting 2004 nog niet goed.

De te ontvangen bedragen in uitvoering van het werkgelegenheidsakkoord en de ondernemingsconferentie zijn niet helemaal correct opgenomen.

Oorspronkelijk voorzag de initiële begroting 2004 van de VDAB onder ESR-code 46.1 een som van 23.780 duizend EUR in het kader van het werkgelegenheidsakkoord. In de aangepaste begroting van de VDAB wordt dit bedrag verminderd tot 21.140 duizend EUR. Uit de toelichting blijkt echter dat de VDAB in 2004 slechts aanspraak kan maken op 19.098 duizend EUR. De minderuitgave van 23.780 duizend EUR naar 19.098 duizend EUR wordt verantwoord door, enerzijds, de aanwending van de saldi 2003 van de VDAB met betrekking tot de opleidingscheques (ad 2.636 duizend EUR) en het impulsprogramma voor kinderopvang (ad 1.336 duizend EUR) en, anderzijds, door een uitstel van de harmonisatie van de statuten van de Weer-werkgesco's naar 2005 (ad 710 duizend EUR). Aldus diende de VDAB in totaal 4.682 duizend EUR in mindering te brengen van de te ontvangen dotatie op ESR-code 46.1. Het overschot van 2.636 duizend EUR op de opleidingscheques brengt de VDAB echter niet in mindering op deze code 46.1, maar wel van het over te dragen resultaat op ESR-code 03.22. Verder brengt de VDAB verkeerdelijk een bedrag van 2.640 duizend EUR (1.930 duizend EUR in plaats van 1.336 duizend EUR voor het impulsprogramma voor kinderopvang en 710 duizend EUR voor de harmonisatie van de statuten van de Weer-werkgesco's) in mindering van ESR-code 46.1.

De combinatie van de foutieve verwerkingen heeft uiteindelijk tot gevolg dat op ESR-code 46.1 2.042 duizend EUR⁽³³⁾ teveel is ingeschreven en dat het over te dragen resultaat op ESR-code 03.22 met 594 duizend EUR⁽³⁴⁾ is onderschat.

In het kader van de ondernemingsconferentie ontving de VDAB in 2004 26.000 duizend EUR voor de "sluitende aanpak". De VDAB houdt hierop echter nog een saldo van 11.000 duizend EUR over dat zij aftrekt van het naar 2005 over te dragen saldo onder ESR-code 03.22.

De combinatie van de beide foutieve registraties in het kader van het werkgelegenheidsakkoord en de ondernemingsconferentie leidt tot een onderschatting van het over te dragen saldo van 11.594 duizend EUR.

---

³³ Dit is het verschil van 4.682 duizend EUR en 2.640 duizend EUR.

³⁴ Dit is het verschil van 2.636 duizend EUR en 2.042 duizend EUR.

3.5. Departement Leefmilieu en Infrastructuur

DAB Vlaams Infrastructuurfonds (VIF)

De begroting van het VIF neemt toe door een stijging van de diverse ontvangsten voor de administratie Wegen en Verkeer⁽³⁵⁾. Volgens de toelichting omvat deze stijging de ontvangsten uit de effectisering van de vordering van het Vlaams Gewest op de NV Tunnel Liefkenshoek (NV TLH) ten bedrage van 192.000 duizend EUR.

Door de decretale verlenging van de concessie voor de Liefkenshoektunnel van 2009 tot 2037 is de NV TLH aan het Vlaams Gewest een concessievergoeding verschuldigd van ongeveer 288.000 duizend EUR. In het kader van de eerste budgetcontrole 2004 heeft de Vlaamse regering al een gedeelte van deze som vervroegd opgevraagd voor een geactualiseerd bedrag van 80.000 duizend EUR. Om deze eerste vervroegde aflossing te kunnen financieren worden de bestaande leningen van de NV TLH uitgebreid. Dit gaat gepaard met een verlenging van de gewestwaarborgtermijn op deze leningen. Hiervoor moet de machtiging, zoals opgenomen in het begrotingsdecreet van 2002, worden aangepast. Deze aanpassing is in het voorliggende decreet niet voorzien.

Op 23 april 2004 heeft de vorige Vlaamse regering principieel beslist de resterende vordering van het Vlaams Gewest op de NV TLH, of de geldelijke tegenwaarde ervan, in te brengen in de NV Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en hiervoor een machtiging te vragen aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse regering heeft op 19 november 2004 beslist dat de vordering op de NV TLH wordt ingebracht in de BAM. De BAM heeft al eerder een overheidsopdracht uitgeschreven om de vordering op de NV TLH te effectiseren⁽³⁶⁾. De Vlaamse regering verleent nu een betalingsgarantie aan deze effecten. In het voorliggende begrotingsdecreet moet voor deze garantie een machtiging worden opgenomen⁽³⁷⁾. De inbreng van de vordering in de BAM houdt ook in dat de inkomsten van deze vordering niet als ontvangst in de voorliggende begroting van het VIF kunnen worden opgenomen.

Op programma 69.9 (Algemene uitgaven van de diensten van de secretaris-generaal) is een bijkomend krediet voorzien van 150.000 duizend EUR voor een bijkomende verhoging van het kapitaal van BAM. Uit de toelichting blijkt niet duidelijk of deze kapitaalverhoging verband houdt met de wijze van effectisering van de vordering op de NV TLH.

---

³⁵ Post 263F0600 van de begroting van het VIF stijgt met ruim 204 miljoen EUR.

³⁶ Bulletin der Aanbestedingen, 23 juli 2004, p. 8373.

³⁷ Zoals de Vlaamse regering overigens heeft beslist op 23 april 2004.

Het Rekenhof dringt erop aan dat de Vlaamse regering de waarborgverlenging aan de leningen van de NV TLH, de effectisering van de vordering op de NV TLH en de kapitaalsverhoging van de BAM nader toelicht. Ook moeten de nodige machtigingen bij amendement in het decreet houdende de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 2004 worden opgenomen. Verder moet de begroting van het VIF terug worden verminderd zodat na de effectisering de inkomsten uit de vordering niet meer in zijn begroting voorkomen.

Ten slotte wijst het Rekenhof erop dat de inbreng van het Vlaams Gewest tot op heden de enige bron van inkomsten van de BAM vormt. Het Rekenhof heeft al bij de begrotingscontrole 2003⁽³⁸⁾ aanbevolen in de toelichting bij de begroting een prefiguratie te voegen, waarin de wijze van financiering en de spreiding van de totale kosten van het Masterplan Antwerpen worden aangegeven. Aangezien de financiering van het Vlaams Gewest aan de BAM nog toeneemt, is het aangewezen een prefiguratie toe te voegen aan de toelichting bij de begroting en aan te duiden hoe de middelen uit deze financiering worden aangewend.

Minafonds

Er is 491 duizend EUR ingeschreven voor de uitgaven in het kader van de realisatie van de noodzakelijke infrastructuur voor waterzuivering voor de sanering van het bekken van de Zenne en de Woluwe in de Brusselse zone met inbegrip van de werkings- en slibbehandelingskosten⁽³⁹⁾. Dit cijfer wijkt af van het bedrag van het aandeel van het Vlaams Gewest bij de bouw en werking van zuiveringsinstallaties (toe te wijzen aan het Fonds voor het beheer van afval- en regenwater) dat is voorzien in het ontwerp van aanpassing van de algemene middelenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het begrotingsjaar 2004 waar een bedrag van 1.060 duizend EUR is opgenomen. De werken die in het kader van dit samenwerkingsakkoord worden uitgevoerd gebeuren in hoofdzaak door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is aangewezen beide bedragen op mekaar af te stemmen.

De ingeschreven vastleggings- en ordonnanceringskredieten voor lopende en investeringsuitgaven in toepassing van de overeenkomst van 10 november 1993 tussen het Vlaams Gewest en de NV Aquafin wijken af van de bij consensus (conform de beheerovereenkomst) overeengekomen bedragen op het budgetoverleg. Bovendien betaalt het Vlaams Gewest nog steeds 21% BTW, terwijl in de kredieten slechts 6% is verrekend. Derhalve dienen voor de lopende uitgaven 228.811 duizend EUR en voor de investeringsuitgaven 185.741 duizend EUR vastleggings- en ordonnanceringskredieten te worden voorzien op de artikels 361B4100 en 361B6102 en niet 219.261 duizend EUR en 148.864 duizend EUR zoals verkeerdelijk werd geraamd.

³⁸ Vlaams Parlement, Stuk 20 (2002-2003) - Nr. 1.

³⁹ Samenwerkingsakkoord van 12 december 1990 tussen de Vlaamse regering en de Brusselse hoofdstedelijke regering en de bijakte van 6 juli 1999 bij dit samenwerkingsakkoord.

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)

De geraamde ontvangsten voortvloeiend uit de verkoop van de participatie van het Vlaams Gewest in de VMW worden verhoogd van 100 miljoen EUR tot 120 miljoen EUR. Deze verhoging is verantwoord gelet op de door de kandidaat-kopers ingediende offertes. De kans dat er dit jaar nog een overeenkomst wordt gesloten is, rekening met de lopende onderhandelingen, echter gering wat dan uiteraard ook geldt voor de doorstorting van de overnameprijs. De algemene toelichting bij de begroting vermeldt verder dat het vastleggingskrediet bestemd voor subsidies voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen pas zal worden aangewend nadat de verkoop van de VMW effectief is gerealiseerd. Gelet op deze stand van zaken rijst de vraag of het vastleggingskrediet ad 50 miljoen EUR nog dit jaar zal kunnen worden aangewend.

3.6. Departement Wetenschap, Innovatie en Media

Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO)

Zowel het overgedragen tekort als het over te dragen tekort bedraagt 954 duizend EUR. De vraag rijst wanneer en hoe dit tekort zal worden aangezuiverd.

Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen)

De door de raad van bestuur van het IWT-Vlaanderen op 21 oktober 2004 goedgekeurde begroting (totaal krediet 183.159 duizend EUR) wijkt af van de begroting in de bijlage (211.653 duizend EUR). Dit betekent dat het IWT-Vlaanderen 28.494 duizend EUR meer kredieten krijgt dan het nodig heeft volgens zijn eigen berekeningen zonder dat dit nader wordt verklaard. De grootste verschillen betreffen de dotaties (code 46.1) en de terugbetalingen (code 38.1). Uiteraard geeft dit aan de uitgavenzijde gelijkaardige verschillen.